

Jaarverslag 2025 van Cliëntenraad Participatiewet Tiel

Het jaarverslag 2024 begonnen we met opmerkingen over het ledenaantal. Dat leek op 1 januari 2025 wel goed te zitten. Volgens de verordening moeten we zes leden hebben en we hadden er acht.

In maart 2025 overleed een lid van het eerste uur. In 2004 was zij al lid en enige tijd daarna begon zij met een ander lid het Service loket van de Cliëntenraad. Dat was een tijd waarin je gemakkelijk kon verdwalen in de vaak onleesbare formulieren die je als cliënt moest invullen. Sommigen zagen echt geen oplossing en kwamen met de tas van een winkelketen met veelal ongeopende post. Vol enthousiasme hielp zij de hulpvragende cliënten. Toen haar gezondheid minder werd en zij was aangewezen op thuiszorg, moest zij deze hulp beëindigen, wat haar pijn deed. Tijdens vergaderingen stelde zij vaak de problemen van leden van de doelgroep aan de orde. In onze vergaderingen missen wij haar.

Na de zomer van 2023 nam een lid van de Adviesraad WMO en Jeugdwet contact met ons op: zij wilde lid worden. Na een kennismakingsperiode werd zij voorgedragen voor benoeming. Wij zagen in haar ook een goede kandidaat voor het lidmaatschap van de Cliëntenraad Werkzaam (van de zittende leden wil een niet herbenoemd worden en een mag niet herbenoemd worden). Helaas is zij in september verhuisd. Eind van het jaar was er een lid van de Adviesraad WMO en Jeugdwet dat interesse had, waardoor we weer op zeven uitkwamen.

Het gewenste aantal leden kan soms een zorg zijn bij onze cliëntenraad, het geldt ook voor de Adviesraad. Gelukkig is daar het ledenaantal weer toegenomen.

Ambtelijk bestaat de behoefte de verschillen in presentatie van de Cliëntenraad en van de Adviesraad te verkleinen. Zo heeft de Cliëntenraad net als de Adviesraad een eigen deel op Tiel.nl. De informatie die erop staat is aan elkaar aangepast.

Recent is de Verordening voor de Adviesraad aangepast. Voor de Cliëntenraad gebeurt dat mogelijk na behandeling van de Verordening cliëntenparticipatie Werkzaam.

Contact met het college

De Cliëntenraad heeft op grond van de Verordening cliëntenparticipatie een contactambtenaar. Deze informeert over wat bij ons leeft en over wat in het college en de ambtelijke organisatie van belang is. Het goed functioneren van onze cliëntenparticipatie komt mede door die contactambtenaar.

Eind 2024 hadden we een gesprek met wethouder Kreuk. Het ging toen vooral over het gebruik van minimaregelingen en hoe dat gebruik gestimuleerd kon worden. Er is toen gesproken over de aanpak van Wageningen (alle voorzieningen op een hoop voor wie in aanmerking komt en daar krijg je maandelijks een deel van). Op papier staat het heel mooi, maar de praktijk is weerbarstiger: deze aanpak is niet het ei van Columbus.

In januari 2025 was er een gesprek met wethouder Verbeek. Het ging toen over Werkzaam en inburgering.

Werkzaam houdt rekening met het ravijnjaar (minder inkomsten bij de gemeente en dus ook bij Werkzaam) en neemt daarvoor maatregelen. De Cliëntenraad Werkzaam vond dat cliënten daar zo weinig mogelijk last van moesten hebben. Een complicerende factor is dat een bedrijf als Werkzaam wel uitkomt met wsw-gelden,

maar voor pw'ers is de vergoeding niet toereikend. In Tiel is het Werkcentrum, een instelling voor de regio, gevestigd. Dat is één plek waar je terecht kunt met vragen over werk. Het Werkcentrum is een instelling voor de regio. Niet iedereen hoeft altijd naar Tiel, ook op lokaal niveau kan men een beroep doen op het Werkcentrum. Bij inburgering duurt het volgens de Cliëntenraad te lang voor er van lokaal contact met inburgeraars is. Inburgeraars volgen les bij het ROC. Dat gebeurt drie dagdelen per week. Voor hoogopgeleiden is dat te weinig. Meer onderwijs kost meer geld en dat heeft de gemeente niet. Een oplossing zou kunnen worden gevonden in ondersteuning door vrijwilligers.

De Cliëntenraad vergadert tien keer per jaar. Op de agenda staat in ieder geval een agendapunt met aandachtspunten die we elke vergadering weer langs lopen. Soms is er nieuwe informatie. Aan een aantal van die punten besteden we hieronder aandacht.

Armoedepact

Reeds een aantal jaren bestaat er in Tiel een Armoedepact. Dat pact is door veel partijen ondertekend, maar slechts een klein deel van de ondertekenaars neemt daadwerkelijk deel. Dat geldt zeker voor het overleg een keer in de zes weken. Twee keer per jaar is er een middagbijeenkomst met een behoorlijke opkomst. In het voorjaar ging het over fondsen (Van Heumen-de Sitter stichting, Caritas en Voedselbank) en in het najaar over EnergieVitaal, Energiebank en Gemeentepolis gezond verzekerd. Bij die bijeenkomsten wordt voor de pauze informatie gegeven en na de pauze wordt in groepjes over het onderwerp gesproken. De onderwerpen en de werkwijze worden door de aanwezigen zeer gewaardeerd.

Schuldhulpverlening en minimabeleid

In 2023 heeft de cliëntenraad geadviseerd over het Beleidsplan Minima en schuldhulpverlening 2024-2027 met als titel Samen werken aan een toekomst zonder geldzorgen. Jaarlijks wordt het beleid geëvalueerd. Voor die evaluatie was de Adviesraad WMO en Jeugdwet ook uitgenodigd.

In de evaluatie kwamen nieuwe ontwikkelingen ter sprake.

* Zo is er de 0-regeling: als alle schuldeisers akkoord gaan dat niet wordt afgelost, ben je schuldenvrij. Maar ... je hoeft je ook niets meer aan te trekken van de gemeente. Is dat erg? Ja, want het probleem van het ontstaan van schulden is mogelijk niet opgelost.

* Plinkr wordt aangeschaft: een digitaal middel voor budgetcoaching en nazorg. Voor het minimabeleid is van belang dat minima een beroep kunnen doen op de aangepaste regeling voor zwemlessen en de beschikbaarheid van het Jeugdsport- en cultuurfonds en het Volwassenensport- en cultuurfonds. Van de sportfaciliteit wordt regelmatig gebruik gemaakt. Voor het cultuuraspect is dat minder.

Werkzaam

Bij Werkzaam heeft de Cliëntenraad Werkzaam waaraan voor Tiel twee leden deelnemen het jaarverslag 2025 vastgesteld. Via de AB-stukken is het verslag voor belangstellenden beschikbaar.

De afgelopen tijd is er nogal wat veranderd.

In Tiel is de Cliëntenraad gewend in een vroegtijdig stadium (als andere opvattingen

nog worden meegewogen) mee te praten. Die houding was er lange tijd niet bij Werkzaam. Nadat het een keer fout was gegaan, koos de afdeling Beleid een andere benadering: beleidsregels werden besproken met de Cliëntenraad (of een deel daarvan) en daarna werd in een vergadering verwoord wat er in het uit te brengen advies moest komen. Daarmee werd voorkomen dat de medewerker het werk moest overdoen/ aanpassen.

De gewijzigde Participatiewet in balans zal leiden tot een andere wijze van werken. Binnen Werkzaam waren daar al stappen voor gezet. Een belangrijk aandachtspunt was: hoe zorgen we ervoor dat we de dingen zo doen dat cliënten er blij van worden. Om daarachter te komen is als pilot een cliëntenpanel gevormd, bestaande uit leden van de Cliëntenraad die tot de doelgroep behoren aangevuld met andere cliënten van Werkzaam. Het panel heeft zich gebogen over de andere omgang met cliënten: de cliënt zit als een gesprekspartner aan tafel en niet in een positie van ondergeschikte. Daarbij wordt wel gekeken of dat past bij de cliënt.

Het panel heeft aandacht gevraagd voor het gebrek aan privacy als je je voor het eerste gesprek meldt in het Tielse stadhuis. Het gevolg van die opmerkingen is dat er nu een formulier ligt dat je uitnodigt een reactie te geven.

De Cliëntenraad heeft geadviseerd een structureel vervolg te geven aan het cliëntenpanel met aandacht voor vrouwelijke en hoogopgeleide statushouders. Daarmee heeft het db van Werkzaam ingestemd.

Inclusie en antidiscriminatiebeleid

Een nieuwe beleidsmedewerker inclusie en antidiscriminatiebeleid heeft ook aan de Cliëntenraad Participatiewet gevraagd mee te denken/ mee te doen, bijvoorbeeld in het inclusiepanel. Dat panel koos ervoor overdag op dinsdag bijeen te komen, een dag die voor drie van onze leden niet mogelijk was. Er is een alternatief gevonden in het regelmatig bijpraten in de vergadering van de Cliëntenraad.

Bespreking conceptprogramma "Tielse sociaal domein: duurzaam in evenwicht"

Onze contactambtenaar licht toe: in de gemeenteraad is de nota besproken en positief benaderd. De opmerkingen over de Startnotitie zijn verwerkt en ervaringsdeskundigheid (van de Taalambassadeurs) ook. In de programmalijn Bestaanszekerheid zijn drie sublijnen te onderscheiden: Wonen, Invester in toegankelijke ondersteuning in de buurten en wijken en Creëer meer mogelijkheden voor ontmoeting & ontspanning. De passende woning is zeer belangrijk, die bevordert de bestaanszekerheid en bij een passend inkomen kun je beter je woonlasten betalen. Het gaat ook om passend wonen (= woning aangepast aan de gezinsomvang). De Cliëntenraad ziet wel een paar hobbels: aantrekkelijkheid (of ontbreken ervan) van kleine woning, de (on)betaalbaarheid van de huur, het te ruime huis niet willen verlaten vanwege verknochtheid aan de buurt.

In het conceptprogramma staan vier lijnen waarvan Integrale toegang apart behandeld wordt. De andere twee zijn Kansengelijkheid en Gezonde en vitale gemeenschappen. Of die kansengelijkheid gerealiseerd kan worden, daarover wordt verschillend gedacht: in hoeverre heeft het beleid invloed, stigmatisering van eenoudergezinnen ("door op te groeien in zo'n gezin heb je minder kansen"). Wat wel onderschreven wordt, is dat het van belang is ouders mee te krijgen in de vermindering van kansengelijkheid en dat je moet blijven proberen. Hou wel rekening met wat mensen wel en niet kunnen, stem daar de communicatie op af, ga er niet te gemakkelijk vanuit dat mensen veel dingen niet kunnen. Bij bestaanszekerheid zou je juist de zelfregie moeten stimuleren. Bestaanszekerheid is voor de Cliëntenraad wel het speerpunt, daar begint het mee.

Formulierenhulp

Sinds 2018 vond de Cliëntenraad voor de formulierenhulp onderdak in het gebouw van Dynamiek. Ten laste van ons budget werd huur betaald aan Mozaïek Welzijnsdiensten. In het voorjaar van 2025 vond Mozaïek dat die constructie beëindigd moest worden en dat de medewerker vrijwilliger bij Mozaïek diende te worden. Dat is gebeurd.

Dit betekent dat de Formulierenhulp volledig van Dynamiek is. Over belangstelling heeft men niet te klagen. De activiteiten vinden op meer locaties plaats en het aantal uren aangeboden hulp is de laatste jaren behoorlijk uitgebreid. Is dat een goed teken? Ja en nee. Ja, want hij voorziet blijkbaar in een behoefte. Nee, want blijkbaar is het voor nogal wat inwoners moeilijk om zaken zelf te regelen. Nee, want de hulp is alleen mogelijk, als er voldoende vrijwilligers zijn die kunnen helpen. Oplossing: minder complex maken.